

Sundhedsstyrelsen
Enhed for Ældre og Demens
Islands Brygge 67
2300 København S

København, den 27. august 2020

Høring vedr. Forebyggelse, håndtering og læring af voldsomme episoder og udadreagerende adfærd – Anbefalinger og inspiration til ældreplejen.

Dansk Psykolog Forening takker for muligheden for at afgive høringssvar vedrørende høring af udkast til 'Forebyggelse, håndtering og læring af voldsomme episoder og udadreagerende adfærd – Anbefalinger og inspiration til ældreplejen'. Høringssvaret omhandler et ønske om et større fokus på den ældre borgers psykiske og fysiske trivsel i forbindelse med forebyggelse og håndtering af udadreagerende adfærd. Hertil bemærkes det, at der kan være en række utilsigtede konsekvenser ved at foretage risikovurdering udenom en samlet trivselsvurdering samt anbefalingens sammenkobling af voldsomme episoder og udadreagerende adfærd.

Fokus på den enkelte borgers psykiske og fysiske trivsel

Dansk Psykolog Forening mener, at det er vigtigt at forebygge udadreagerende adfærd blandt ældre borgere, og det er positivt, at der ud fra anbefalingerne bør foretages en vurdering af "borgerens samlede situation, herunder borgerens somatiske og psykologiske tilstand, ressourcer og udfordringer med henblik på at understøtte borgerens trivsel og et meningsfuldt hverdagsliv" (s. 15 i høringssudkastet). Hertil bør det understreges, at det er mest hensigtsmæssigt, at risikovurderingen indgår i den samlede beskrivelse af borgerens psykiske og fysiske trivsel frem for en selvstændig vurdering. Ud fra borgerens perspektiv er det vigtigt, at der ikke som udgangspunkt foretages en generel risikovurdering af hver enkel borger, da det kan stemple den ældre som en potentiel fare, og personalets fokus kan blive deraf. Vurderingen af risici bør derfor være ud fra en samlet vurdering af den enkelte borgers trivsel, som fastholder det primære fokus i forhold til at forebygge voldsomme episoder og udadreagerende adfærd; borgers psykisk og fysisk trivsel. I den forlængelse kan en overvejelse være at fjerne begrebet 'risikovurdering' som en form for 'screening' i anbefalingerne, fordi det skaber et fokus væk fra trivslen.

Desuden kan anbefalingerne med ordlyden "voldsomme episoder" tilskynde medarbejdere og ledelse til at anskue udadreagerende adfærd per definition som en voldsom episode frem for at anvende en personcentreret tilgang, hvor der fokuseres på, hvad der kan forebygges, at udadreagerende adfærd udvikler sig til en voldsom episode. Herved kan sammenkoblingen af voldsomme episoder og udadreagerende adfærd blandt personalet medvirke til at optrappe eventuelle konflikter i forbindelse med udadreagerende adfærd, der potentielt kan føre til voldsomme episoder.

Dansk Psykolog Forening ser det som positivt, at det anbefales, at vurderingen løbende justeres, så borgeren ikke fastholdes som en potentiel fare, hvis tilstanden eller situationen har ændret sig. Det er nemlig centralt, at der tages udgangspunkt i den enkelte borgers kontekst og behov, hvilket også fremgår af Servicelovens formål om at "sikre, at den enkelte får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der

modsvare den enkeltes behov” (Serviceloven § 81). Det er derfor misvisende, at afsnittet om håndtering af voldsomme episoder og udadreagerende adfærd primært fokuserer på medarbejdernes forhold og reaktioner fremfor, hvordan de kan sikre, at den enkelte borgers problemer, herunder udadreagerende adfærd, ikke forværres.

Psykologbistand og supervision

Flere steder i høringsudkastet nævnes muligheder for psykologbistand og supervision. Erfaringer viser, at det er en fordel for organisationen, at det er psykologer med kendskab til organisationen og organisationens borgere, der benyttes og inddrages i arbejdet både med forebyggelse, håndtering og læring. Det er tryghedsskabende for medarbejdere og ledere, og det bidrager til, at supervisionen og andre tiltag kan ske med mest muligt udbytte til følge.

Øvrig bemærkning

Desuden bemærkes det, at navnene på deltagerne i arbejdsgruppen bag udarbejdelsen af anbefalingerne ikke fremgår af materialet. Det anbefales, at dette fremgår for at imødekomme en gennemsigtighed omkring processen.

Med venlig hilsen

Eva Secher Mathiasen

Formand, Dansk Psykolog Forening

